

Świętokrzyski kompas unijny

nr 1(3)/2016

Biuletyn informacyjny RPOWŚ 2014–2020

ISSN 2450-6559 egzemplarz bezpłatny

Terytorializacja w polityce
Unii Europejskiej

Nowy mechanizm wsparcia
beneficjentów RPOWŚ 2014–2020

6

Podsumowanie pierwszej rundy
aplikacyjnej w ramach EFRR
w perspektywie 2014–2020

12

Świętokrzyskie serce
bije w Brukseli

14

Drodzy Czytelnicy,

Wkraczamy w decydującą fazę wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020. Pierwsze doświadczenia za nami. Niektóre konkursy rozstrzygnięte, kolejne ogłoszone. Cieszy zaangażowanie wnioskodawców, którzy również na bazie doświadczeń z minionej perspektywy finansowania UE, przedstawiają coraz ciekawsze, wartościowsze projekty. RPO jest szansą na rozwój, którą w województwie chcemy jak najlepiej wykorzystać.

Przed nami wiele wyzwań związanych m.in. z realizacją projektów rewitalizacyjnych. W tym wydaniu Biuletynu piszemy o konkursie dedykowanym właśnie programom rewitalizacji. Warto skorzystać! Wyjaśniamy także, czym właściwie jest mechanizm

terytorialnego dedykowania środków z RPO i co z niego wynika. Podpowiadamy, co zrobić, by sprostać skomplikowanym wymaganiom i skutecznie aplikować o środki na założenie własnej firmy, czy wsparcie opieki nad dziećmi do lat 3.

Regionalny wymiar polityki Unii Europejskiej jest bardzo ważny. Skuteczna realizacja programów unijnych w regionach to podstawa rozwoju całej Wspólnoty. Jednak, aby właściwie zrozumieć kontekst programowania wsparcia UE, niezbędne jest postrzeganie Świętokrzyskiego z uwzględnieniem pozostałych partnerów, a także nawiązywanie dialogu oraz współpracy. W realizacji tych zadań pomagają pracownicy Biura Regionalnego Województwa Świętokrzyskiego w Brukseli. To nasza świętokrzyska placówka w centrum dzielnicy europejskiej, o której w artykule *Świętokrzyskie serce bije w Brukseli*.

W numerze nie mogło także zabraknąć naszych stałych pozycji – felietonów, a w nich prezentacji dobrych praktyk z lat 2007–2013, bo „sprawą smaku” jest, czy zadowolają nas efekty inicjatyw i inwestycji wspartych dotychczas środkami UE i czy po zakończeniu realizacji obecnego wsparcia będziemy mieli fachowców na miarę naszych aspiracji, czy raczej w stylu „będzie Pan zadowolony”.

Wszystkie działania dotyczące europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych podejmowane są pod hasłem Europa 2020: zrównoważona, energetycznie niezależna, z wykorzystaniem w pełni potencjałem drzemącym w jej mieszkańcach. Ile będzie świętokrzyskich cegiełek w budowaniu takiej Unii? Postaramy się, aby było ich jak najwięcej.

Zespół Redakcyjny

DNI OTWARTE
Funduszy Europejskich

12–15 maja 2016

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, który realizuje zadania Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym, zaprasza do udziału w ogólnopolskiej akcji Dni Otwarte Funduszy Europejskich. To znakomita okazja, by beneficjenci Funduszy Europejskich po raz kolejny pochwalili się swoimi osiągnięciami.

**Pokaż swój projekt! Wypełnij formularz zgłoszeniowy na: www.dniotwarte.eu
Zadzwoń i dowiedz się więcej: Departament Polityki Regionalnej UMWS, tel. 41 365 81 80**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

- 4** **Koniec z nadrabianiem zaległości.
Przyszedł czas na rozwój**
Wywiad z Markiem Szczepanikiem – członkiem
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- 5** **Dotacje na Gminne Programy Rewitalizacji**
Warto skorzystać!
- 6–7** **Terytorializacja w polityce Unii Europejskiej**
Nowy mechanizm wsparcia beneficjentów
RPOWŚ 2014–2020
- 8–9** **Powrót do przyszłości 2026**
Obszary Strategicznej Interwencji (OSI)
– uzdrowiska
- 10** **Bezrobotni otrzymają pieniądze na założenie
własnej firmy**
Pierwsze umowy z beneficjentami podpisane
- 11** **Nowa szansa dla maluchów**
Wsparcie opieki nad małymi dziećmi
w ramach RPOWŚ 2014–2020
- 12** **Podsumowanie pierwszej rundy aplikacyjnej
w ramach EFRR w perspektywie 2014–2020**
- 13** **„Miękkie” projekty, twarde zasady**
Wrażenia po pierwszych ocenach projektów
- 14** **Świętokrzyskie serce bije w Brukseli**
- 15** **Sprawa smaku**
Felieton Andrzeja Dąbrowskiego
- 16** **Fachowiec, czyli „będzie Pan zadowolony”**
Felieton Grzegorza Orawca
- 17** **Eko-energia**
Nowy trend w edukacji
- 18–19** **Podsumowanie wdrażania EFRR
w ramach RPOWŚ 2007–2013**

Wydawca Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego / Departament Polityki Regionalnej Ul. Sienkiewicza 63, 25-002 Kielce, (41) 36-58-170, Fax (41) 36-58-191

Redaktor naczelny Anna Kucharczyk

Zespół redakcyjny Edyta Malinowska, Dorota Hlebicka-Józefowicz, Anna Pałys, Aleksandra Makowska, Anna Krasowska, Dorota Fecek, Agnieszka Piwowarczyk-Sołtys, Katarzyna Borek-Stefaniak, Artur Potaczała, Anna Rdzanek-Kapsa

Opracowanie graficzne i skład Olga Urbanowicz

Koordinacja Grzegorz Orawiec

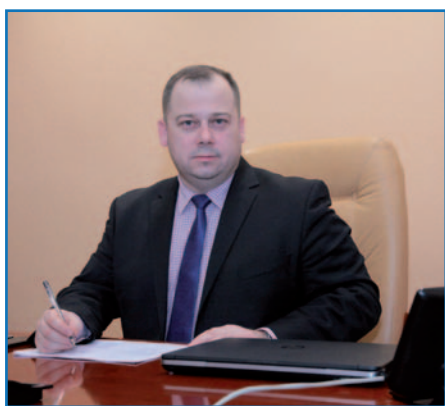
Zdjęcia Biuro Komunikacji Społecznej UMWŚ, UMiG Busko-Zdrój, WUP Kielce, Zbigniew Strojecki, Artur Radziwolski, archiwum projektu

Nakład 3000 szt.

Druk Przedsiębiorstwo poligraficzno-usługowe „Multigraf” S.C. R. Ellert, J. Tomczuk, 85-135 Bydgoszcz, ul. Bielicka 76c

Koniec z nadrabianiem zaległości. Przyszedł czas na rozwój

Wywiad z Markiem Szczepanikiem, członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Gospodarczy rozwój regionu to będzie nasz główny cel w kontekście wykorzystania funduszy unijnych w kolejnych latach. Największą szansę na wsparcie będą miały nowatorskie pomysły – mówi Marek Szczepanik. Z członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego rozmawiamy o priorytetach nowej perspektywy finansowej 2014–2020: koncentracji tematycznej i innowacjach.

W perspektywie finansowej UE 2014–2020 najwięcej pieniędzy zostanie skierowanych na realizację innowacyjnych przedsięwzięć, opartych na sojuszu badań naukowych i przedsiębiorczości. To one będą warunkować wzrost gospodarczy regionu?

Spotkanie nauki z biznesem i komercjalizacja wiedzy będą tu kluczowe. Podobnie, jak innowacyjne podejście do prowadzonego biznesu i budowanie całego otoczenia sprzyjające przedsiębiorczości. Szczególnie w branżach kluczowych dla regionu, z potencjałem, które pozwolą rozwijać się regionowi po 2020 roku, kiedy pieniądze z Unii nie będzie, albo będzie ich zasadniczo mniej. W odpowiedzi na najważniejsze wyzwania, Unia Europejska wypracowała strategiczne podejście do innowacji, które zakłada, m.in. inwestowanie w edukację, badania i rozwój,

technologie informacyjno-komunikacyjne. Stawką jest konkurencyjność Europy na globalnym rynku.

Fundusze unijne pomogły wykreować modę na innowacje w Polsce?

Innowacje są po prostu Świętokrzyskiem – i w ogóle Polsce – bardzo potrzebne. Rzeczywiście, dzięki unijnemu wsparciu, pieniędzy na innowacyjne projekty na rynku nie brakuje. Przedsiębiorcy zyskali atrakcyjną alternatywę dla kredytów, którymi tradycyjnie finansowali B+R w swoich firmach. Jednak przy aplikowaniu o środki muszą pamiętać, że skończył się czas inwestowania jedynie w infrastrukturę firmy, np. w nowe urządzenia.

W perspektywie 2014–2020 chodzi raczej o wypracowywanie innowacyjnych rozwiązań. Będzie trudniej. Otrzymanie dofinansowania to dopiero początek drogi, początek wyzwań. Jeśli chodzi o Świętokrzyskie, najwięcej skorzystają projekty wysoce innowacyjne, które będą wpisywać się w zakres inteligentnych specjalizacji regionu.

Jakie branże będą budować przewagę konkurencyjną Świętokrzyskiego?

Zasobooszczędne budownictwo, przemysł metalowo-wytwórczy, przetwórstwo spożywcze i rolnictwo, turystyka prozdrowotna, technologie informacyjno-komunikacyjne, rozwój energetyczny i branża kongresowo-targowa – tu widzimy największe pole dla innowacji i potencjał konkurencyjny Świętokrzyskiego. Zidentyfikowaliśmy, co było zresztą wymogiem Komisji Europejskiej, nasze największe aktywa. W te branże będziemy inwestować najwięcej – w badania, w innowacje, przedsiębiorczość, rozwój technologiczny, nowe produkty i usługi.

Specjalnie dedykowane środki trafią też do tzw. Obszarów Strategicznej Interwencji.

To miejsca wymagające najpilniejszego wsparcia finansowego. Takie, które mają wyjątkowy potencjał lub napotykają na szczególne bariery rozwojowe – obszar funkcjonalny Kielc, miasta północy regionu, tracące swoje funkcje społeczno-gospodarcze, gminy skupione wokół Gór Świętokrzyskich, obszary wiejskie o najgorszym dostępie do usług publicznych i obszar uzdrowiskowy. Dodatkowa pula środków wesprze różnorodne tematycznie, ale komplementarne wobec siebie projekty. Wnioskodawcy działający w danym OSI będą mogli realizować projekty odpowiadające największym potrzebom zdiagnozowanym na danym terenie. Na północy województwa są już plany inwestowania w infrastrukturę edukacyjną szkolnictwa zawodowego, a w przypadku Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego – doskonalenia systemu komunikacji publicznej.

Można powiedzieć, że gdyby nie Fundusze Unijne, wiele lat dochodzilibyśmy w regionie do tego, co osiągnęliśmy dzięki nim?

Zdecydowanie tak. I to w różnych dziedzinach. W latach 2007–2013 otrzymaliśmy z Unii Europejskiej 3,167 mld zł i już dziś wiemy, że Świętokrzyskie w pełni wykorzystało tę kwotę. Fundusze unijne umożliwiły nam modernizację na nieosiągalną wcześniej skalę. Jednak czas nadrabiania zaległości powoli mija. Przyszła pora na to, by rozwijać się, wykorzystując swoje przewagi konkurencyjne. Unijne wsparcie, w porównaniu do poprzedniej perspektywy, jest silnie ukierunkowane. Będzie więcej zwrotnych środków finansowych, co wymaga od beneficjentów większej mobilizacji i odpowiedzialności □

Rozmawiała Anna Rdzanek-Kapsa

DOTACJE NA GMINNE PROGRAMY REWITALIZACJI

– warto skorzystać!

Jadwiga Głowienka

Rewitalizacja to najbardziej kompleksowa odpowiedź na przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast i gmin, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych. Zapewnieniu prowadzenia przemyślanych, wielokierunkowych, skutecznych działań wyprowadzających takie obszary z kryzysu niewątpliwie posłuży Program Rewitalizacji, opracowany w oparciu o określoną przez samorządy i interesariuszy, spójną wizję „reanimacji” danego obszaru.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom oraz potrzebom samorządów, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w dniu 22 stycznia 2016r. podpisał z Ministrem Rozwoju umowę, w ramach której województwo otrzymało dotację celową na realizację zadania polegającego na wsparciu świętokrzyskich gmin w procesie opracowania lub aktualizacji programów rewitalizacji. Taki też jest zasadniczy cel konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa w dniu 19 lutego 2016 r.

Programy rewitalizacji są niezbędne samorządom do ubiegania się o dotacje dla projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020. W ramach Konkursu możliwa będzie zatem aktualizacja bądź przygotowanie nowego Programu rewitalizacji, spełniającego cechy i elementy wskazane w „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020”, zatwierdzonych 3 lipca 2015 r. przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju.

Konkurs ma się przyczynić do upowszechniania rozumienia rewitalizacji jako procesu kompleksowych przemian pozwalających na wyprowadzenie części lub całości zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego, dotkniętego szczególnie nagromadzeniem zjawisk kryzysowych, z jego obecnego stanu. W tym

celu zaplanowane jest przeprowadzenie przez powołany w Urzędzie Marszałkowskim zespół ds. rewitalizacji, trzech spotkań edukacyjnych dla wszystkich zainteresowanych gmin na terenie województwa świętokrzyskiego. Przedmiotem tych spotkań będzie prezentacja zarówno nowego podejścia do rewitalizacji, elementów i cech programów rewitalizacji, jak i przedstawienie kryteriów oceny tych programów.

Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc RPOWŚ 2007–2013

Kolejnym celem jest wzmocnienie zdolności gmin do tworzenia mechanizmów partycypacji społecznej oraz angażowania mieszkańców, podmiotów publicznych i prywatnych, a także innych interesariuszy w przygotowanie odpowiednich programów rewitalizacji. Należy tu podkreślić, iż partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu.

Wnioskodawcą w Konkursie może być tylko pojedyncza gmina miejska, miejsko-wiejska lub wiejska zlokalizowana na terenie województwa świętokrzyskiego. Wnioski należy składać do dnia 19 kwietnia 2016 r., do Departamentu Polityki Regionalnej UMWS, w kopercie oznaczonej napisem „Program rewitalizacji POPT”. Po przepro-

wadzeniu oceny formalnej i merytorycznej wniosków i zatwierdzeniu ich przez Zarząd Województwa, lista projektów, które otrzymają dotację, zostanie ogłoszona na stronie internetowej <http://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/rewitalizacja> wraz z podaniem wysokości przyznanej dotacji oraz tytułami projektów.

Po podpisaniu umów z beneficjentami w terminie 2 tygodni zostaną zorganizowane dla nich dwa spotkania informacyjne, podczas których członkowie zespołu ds. rewitalizacji omówią zasady realizacji projektów oraz przedstawią cechy prawidłowo przygotowanego programu rewitalizacji.

Kwota udzielonej gminom dotacji wyniesie 90% kosztów kwalifikowanych realizowane-

go projektu i będzie finansowana z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz budżetu państwa. Pozostałe 10% wartości projektu pochodzić będzie ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach ogłoszonego Konkursu gmina będzie mogła otrzymać maksymalne dofinansowanie w kwocie 180 tys. zł. Przyznana dotacja zostanie wypłacona jako refundacja poniesionych wydatków. Oczywiście warunkiem otrzymania wypłaty dotacji jest uzyskanie pozytywnej oceny przedstawionego przez Gminę Programu Rewitalizacji, tj. spełniającego wymogi określone we wspomnianych już wyżej wytycznych w zakresie rewitalizacji □

TERYTORIALIZACJA W POLITYCE UNII EUROPEJSKIEJ – NOWY MECHANIZM WSPARCIA BENEFICJENTÓW RPOWŚ 2014–2020

Anna Kucharczyk

W obecnym okresie programowania jednym z priorytetów UE jest jak najbardziej efektywne wydatkowanie środków dla wypełnienia bardzo ambitnych celów określonych w Strategii Europa 2020. Jednym z mechanizmów, który ma pomóc zrealizować to zadanie, jest zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego. Co ono oznacza?

Przede wszystkim chodzi o odejście od postrzegania obszarów jedynie poprzez pryzmat granic administracyjnych, na rzecz dostrzeżenia ich indywidualnych potencjałów, barier i wzajemnych zależności (Umowa Partnerstwa, s. 204).

Podejście terytorialne jest realizowane zarówno na poziomie krajowym, w ramach krajowych programów operacyjnych, jak i na poziomie regionalnym, w ramach 16. RPO, w których środki skierowane zostaną dla zdefiniowanych Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI).

Obszar strategicznej interwencji państwa (OSI) – obszar będący przedmiotem koncentracji działań polityki rozwoju ukierunkowanej terytorialnie, w tym obszary wiejskie. Obszar problemowy – obszar strategicznej interwencji państwa, na terenie którego identyfikowane są zjawiska niekorzystne dla rozwoju społeczno-gospodarczego tego obszaru i jego ludności. (Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Dz.U. 2014 poz. 1649.)

Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne – EFSI, bo tak obecnie określa się łącznie Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Europejski Fundusz Społeczny, na poziomie krajowym będą koncentrowały środki w pięciu wyodrębnionych OSI, tj. A: Polska Wschodnia; B: Miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne, C: Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji; D: Obszary wiejskie, w szczególności o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe;

E: Obszary przygraniczne. Obszary te zostały wskazane już w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR).

Natomiast na poziomie Regionalnych Programów Operacyjnych Instytucje Zarządzające, tj. Zarządy Województw, miały możliwość definiowania – poza pięcioma podstawowymi – własnych OSI, które pozwoliłyby na zaprogramowanie i realizację specjalnych działań w celu wykorzystania specyficznych potencjałów regionalnych i/lub rozwiązania problemów obecnych na konkretnie zdefiniowanym w regionie obszarze.

Terytorialne podejście do rozwoju regionalnego jest również obecne w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020. To nowość dla wnioskodawców, którzy po raz pierwszy aplikują o środki UE według nowych zasad. Warto jednak już na wstępie zaznaczyć, iż jest to mechanizm dodatkowego wsparcia. Nie wyklucza podmiotów należących do OSI z aplikowania o środki w ramach pozostałych, „tradycyjnie” ogłaszanych naborów wniosków o dofinansowanie.

W województwie świętokrzyskim zostało zidentyfikowanych 5 obszarów strategicznej interwencji. OSI świętokrzyskie to: A: Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze i ich obszary funkcjonalne, które wymagają restrukturyzacji i rewitalizacji (obszary funkcjonalne Ostrowca Świętokrzyskiego, Starachowic i Skarżyska-Kamiennej), B: Obszary wiejskie charakteryzujące się najgorszymi wskaźnikami w dostępie do usług publicznych, C: Obszar uzdrowiskowy, D: Obszar Gór Świętokrzyskich oraz E: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), realizowane na obszarze miasta wojewódzkiego i jego obszaru funkcjonalnego. Łącznie na realizację interwencji na ww. obszarach przeznaczono ponad 220 mln euro.

Zaproponowany w RPOWŚ 2014–2020 układ OSI to nie tylko tradycyjnie obejmo-

wane wsparciem obszary problemowe, ale także obszary o wysokich lub specyficznych potencjałach wzrostu. Są to:

1. Obszary wiejskie o najgorszym dostępie do usług publicznych, do których zaliczono: usługi edukacyjne i szkoleniowe, usługi medyczne, usługi komunikacyjne, usługi komunalne i związane z ochroną środowiska oraz usługi kulturalne. Ten typ OSI, największy terytorialnie w RPOWŚ, będzie wspierany w zakresie infrastruktury usług publicznych (EFRR) oraz w obszarze edukacji, włączenia społecznego i rynku pracy (EFS). Alokacja przeznaczona na ten cel to 62,4 mln euro.

2. Obszar funkcjonalny Kielce (KOF), obejmujący Miasto Kielce i 11 otaczających gmin: Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górnó, Masłów, Miedziana Góra, Morawica, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn i Za-

gnańsk. KOF powołano w styczniu 2014 r. Wsparcie dla tego obszaru prowadzone będzie, m.in. z wykorzystaniem nowego instrumentu – Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Ten typ OSI zostanie wsparty głównie w ramach osi priorytetowej 6. Rozwój miast (EFRR) oraz poprzez dedykowane nabory wniosków w zakresie edukacji, włączenia społecznego i rynku pracy (EFS). Zarezerwowano na ten cel 82,36 mln euro. Realizacja przedsięwzięć ma służyć podniesieniu konkurencyjności stolicy województwa świętokrzyskiego, przez zwiększenie jej integracji z otaczającymi gminami.

pujące ośrodki subregionalne: Starachowice, Ostrowiec Świętokrzyski, Skarżysko-Kamienna. W RPOWŚ 2014–2020 wsparcie następować będzie poprzez dedykowane nabory wniosków w obszarach związanych z efektywnością energetyczną, rewitalizacją, infrastrukturą usług publicznych (EFRR), a także edukacji, rynku pracy, włączenia społecznego (EFS). Dla miast północnej części regionu zaplanowano 59,18 mln euro. W celu zacieśnienia współpracy oraz wspólnego aplikowania o środki dedykowane dla ww. OSI samorządu Ostrowca, Skarżyska i Starachowic oraz tamtejszych powiatów zawarły w październiku 2014 r. partnerskie porozumienie „Trójmiasto nad Kamienną”.

rystyki prozdrowotnej, którego zachowaniu i rozwojowi służyć będą dedykowane nabory wniosków w obszarach związanych z dziedzictwem naturalnym i kulturowym oraz infrastrukturą usług publicznych (EFRR). Inwestycjom dedykowano 11 mln euro.

5. Obszar Gór Świętokrzyskich jako obszar o dużym potencjale turystycznym, charakteryzujący się wysokimi walorami środowiska naturalnego oraz znacznym nagromadzeniem obiektów dziedzictwa kulturowego. Jest to najmniejszy terytorialnie OSI, w którym nad wspólnymi przedsięwzięciami pracować będą gminy: Bodzentyn, Nowa Słupia, Pawłów, Bieliny i Łagów. W ramach priorytetów inwestycyjnych poświęconych zachowaniu dziedzictwa kulturowego, ochronie środowiska, jak również bioróżnorodności (EFRR) wsparcie realizowane będzie poprzez dedykowane nabory wniosków dla podmiotów z ww. obszaru. Obejmą one alokację w kwocie 6 mln euro.

Określenie ww. OSI nastąpiło zgodnie z obowiązującymi dokumentami krajowymi (jak choćby wspomniana już wcześniej KSRR) oraz w oparciu o kryteria podobieństw, m.in. przyrodniczych, społecznych lub gospodarczych, przyjęte podczas prac nad aktualizacją Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, który został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego we wrześniu 2014 r.

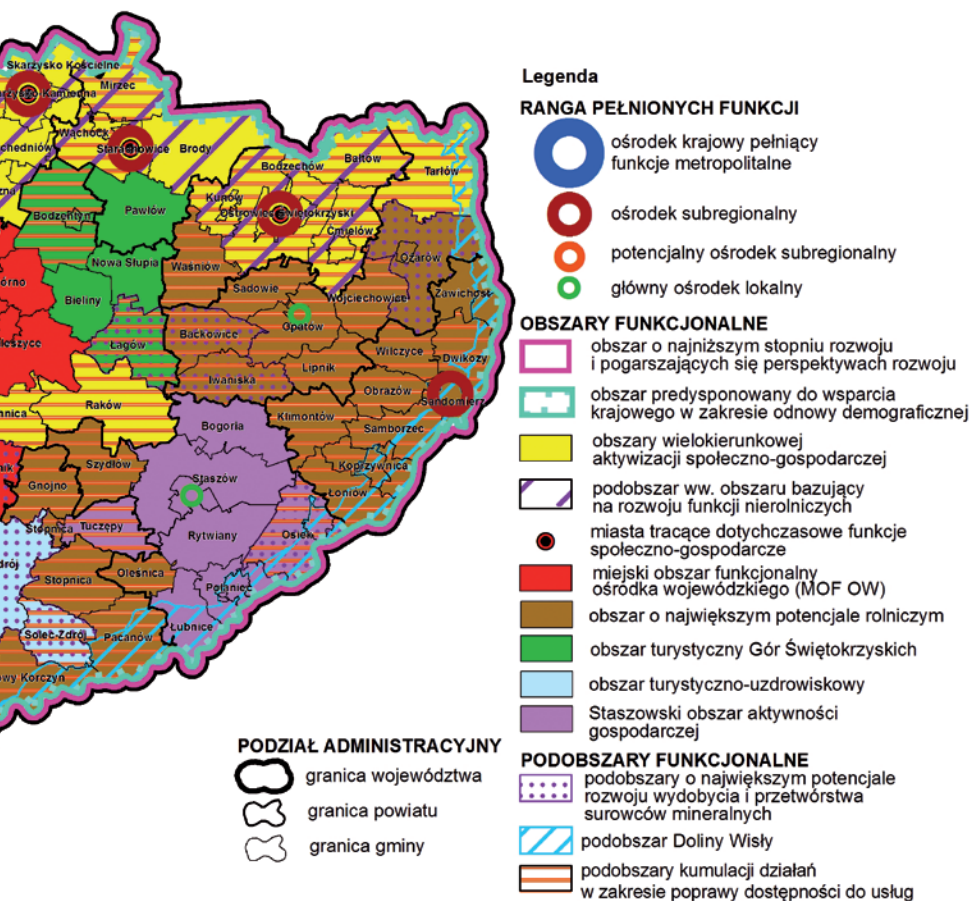
O czym jeszcze warto wiedzieć w kontekście terytorialnego dedykowania środków RPO? Przede wszystkim o tym, iż pomimo naborów projektowanych tylko dla OSI, wszystkie interwencje realizowane na obszarach OSI, bez względu na tryb wyboru projektów, muszą być zgodne z kryteriami wyboru zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący. Same zaś nabory wniosków o dofinansowanie są ogłaszane zgodnie z harmonogramem przyjmowanym na dany rok przez Zarząd Województwa i ogłaszany na stronie internetowej programu: www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.

OSI to jeden z wielu mechanizmów wsparcia potencjałów poszczególnych obszarów województwa oraz przeciwdziałania marginalizacji terenów z największymi potrzebami. Efektywne wykorzystanie przyznanych środków zależy od aktywności podmiotów z wyznaczonych obszarów. Realizacja założonych celów przyczyni się do wzmocnienia konkurencyjności regionu świętokrzyskiego □

PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WNE OBSZARY FUNKCJONALNE - KIERUNKI ROZWOJU

Mapa nr 12

3. Obszary funkcjonalne miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, które wymagają restrukturyzacji i rewitalizacji. W województwie świętokrzyskim są to, oprócz Kielc (które realizować będą projekty w ramach ZIT) nastę-

4. Obszar uzdrowiskowy, obejmujący gminy Busko-Zdrój oraz Solec-Zdrój, w którym zlokalizowane są cenne źródła wód mineralnych. Obszar ten dysponuje znacznym potencjałem lecznictwa uzdrowiskowego i tu-

Powrót do przyszłości 2026

Grzegorz Orawiec

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to bardzo cenne narzędzie. Umożliwia specjalne wsparcie finansowe dla terenów o unikatowym potencjale lub też specyficznych problemach. Cel – po kilku latach zdecydowanie wyższy poziom rozwoju społeczno-gospodarczego. Jednym z takich wyzwań jest obszar uzdrowiskowy. Uwolnijmy więc wodze fantazji i wsiądźmy w wehikuł czasu, by zobaczyć jak ta strefa może wyglądać za 10 lat, jeśli mądrze i efektywnie wydamy wszystkie dostępne fundusze.

Jest rok 2026. Ciepły, słoneczny, czerwcowy dzień. Wsiadamy w pięknym zrewitalizowanym centrum Buska-Zdroju. Dzięki przemyślanemu projektowi zrealizowanemu w ramach RPOWŚ 2014–2020 wyraźnie

sko-Zdrój z Solcem-Zdrój (w ramach alokacji uzdrowiskowej w Działaniu 4.4. RPO). Po drodze odpoczywają w ciekawych przyrodniczo miejscach, udostępnionych dzięki kopercie finansowej „Bioróżnorodność” dedykowanej dla Obszaru Uzdrowiskowego.

Sąsiedni Solec-Zdrój za swój projekt rewitalizacji centrum otrzymał w 2018 r. nagrodę architektów europejskich w kategorii „rewitalizacja modernistyczna”. Inną drogą poszła Kazimierza Wielka-Zdrój (nazwa oficjalnie nadana w 2020 r.), która na swoje tereny wokół odwiertu z termalną wodą siarczkową zaprosiła dynamicznych przedsiębiorców w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). Powstała unikatowa strefa „medical spa”, przyciągająca turystów z grubszym portfelem, głównie z zimnej Skandynawii oraz

Sukces Obszaru Uzdrowiskowego wynika ze zgodnej współpracy wszystkich środowisk. Przedsiębiorcy bardzo intensywnie inwestują w swoje obiekty uzdrowiskowe. Z licznych projektów spółki Uzdrowisko Busko-Zdrój S.A. szczególnie zasłynęła klimatyczna wieża widokowa, na tarasie której serwuje się lokalne lecznicze piwo, o szczególnych właściwościach dermatologicznych i laryngologicznych. Sąsiednie Sanatorium „Włókniarz” specjalizuje się w leczeniu epidemii XXI wieku, jaką są różne choroby zawodowe. Natomiast Sanatorium „Słowacki” skupia się na grupie kuracjuszy w wieku przedemerytalnym, którzy otrzymują kompleksową ofertę w atrakcyjnej cenie. Z kolei „Bristol Art. & Medical Spa” koncentruje się na klientach europejskich, głównie z Niemiec i Francji, oferując im w pakiecie warsztaty praktyczne z historii sztuki. W sąsiednim Solcu-Zdroju dominują klienci zagraniczni. Malinowe Hotele Medical Spa goszczą głównie wymagających klientów ze Wschodu, zaś Uzdrowisko „Solec-Zdrój” koncentruje się na polonii amerykańskiej, z sentymentem wracającej w ojczyste strony.

Spacerując po Solcu-Zdroju widzimy przygotowania do wielkiej imprezy. Trwa montaż ogromnej sceny. To już IX edycja trzydniowego Międzynarodowego Festiwalu „Sztuka leczenia”, który jest organizowany na bazie dawnego Festiwalu Muzycznego im. Krystyny Jamróz. W obecnej formule pierwszy dzień wydarzenia odbywa się w Busku-Zdroju i obejmuje liczne koncerty muzyczne i warsztaty artystyczne. Dzień drugi i trzeci to liczne sympozja medyczne i dni otwarte w sanatoriach, prezentujących swoją ofertę leczniczą. Całość wieńczy wieczorny koncert „Bezcenne zdrowie”, transmitowany na żywo z Solca-Zdroju przez Telewizję Polską. Gośćmi tego wydarzenia jest międzynarodowa grupa inwestorów i właścicieli biur podróży, zaproszona przez Urząd Marszałkowski w ramach misji gospodarczej. Natomiast sąsiednia Kazimierza Wielka-Zdrój ma swoje coroczne wydarzenie – wrześniowe „Medycyna XXI wieku” w formie sympo-

Wzrost estetyki i poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej miasta Busko-Zdrój RPOWŚ 2007–2013

czujemy atmosferę uzdrowiska. Klimatyczny park zdrojowy, siłownię na świeżym powietrzu, oryginalna mała architektura, liczne miejsca do odpoczynku. Wszystkie rozwiązania przyjazne dla niepełnosprawnych. Dookoła wielu rowerzystów, korzystających z gęstej sieci ścieżek rowerowych, łączących m.in. Bu-

z coraz bogatszych, dzięki drożejącej ropie naftowej, krajów Zatoki Perskiej. Hitem są goście z Iranu, którzy po latach izolacji znów podróżują po Europie, wydając grube petrodolary. Dzięki przemyślanym inwestycjom, lokalni samorządowcy biją rekordy kadencji, wygrywając każde kolejne wybory.

zjum z najlepszymi lekarzami i naukowcami w obszarze leczenia sanatoryjnego.

Turyści i kuracjusze mają dostępny całoroczny pakiet relaksacyjny, w ramach którego mogą zwiedzać sąsiednie Europejskie Centrum Bajki w Pacanowie, historyczną Wiślicę

miejskowa spółdzielnia socjalna, która, otrzymawszy wsparcie z EFS, stworzyła sieć jadłodajni „Cudze chwalicie, lokalnego nie znacie”. Na bluzce kelnerki widzimy cztery różne flagi. Skąd zna tyle języków? Miała fajny i bardzo praktyczny program nauczania w swoim Technikum Gastro-

go (dominują Ślązacy). Dobrze, że ponad 10 lat temu Zarząd Woj. Świętokrzyskiego zmodernizował 40 km drogi wojewódzkiej nr 776 z Buska-Zdroju w kierunku Krakowa, bo rosnący ruch turystyczno-leczniczy powoduje w weekendy korki, niczym na „zakopanie”.

czy też Szlak Archeo-przygody, prezentujący m.in. atrakcje celtyckie w ramach wykopalisk w sąsiednich gminach Czarnocin i Złota. Natomiast w ramach pakietu ekologicznego można podziwiać Ponidzie z okien kolejki wąskotorowej „Ciuchcia Express Ponidzie”, ze specjalnym postojem w Regionalnym Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Umianowicach. Wszystkie te projekty zostały zrealizowane w ramach RPOWŚ 2014–2020. Pamiętajmy, że stworzenie pakietowych ofert było możliwe dzięki zgodnej współpracy wszystkich podmiotów skupionych w ramach tzw. Klastra Uzdrawiskowego.

Na koniec naszej podróży w czasie wracamy na wieczorny posiłek do Buska-Zdroju. Z zaciekawieniem czytamy menu. Mnóstwo w nim produktów lokalnych: świętokrzyskie sery, zupa marchwiowa, dieta jabłkowa – do wyboru i koloru. Uroczą kelnerka wyjaśnia, że to dzięki wieloletniej współpracy uzdrawisk z Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego. Produkty te oferuje również

nomicznym, dzięki projektowi wspierającemu szkoły zawodowe w ramach OSI 8. RPOWŚ 2014–2020.

Gości z zagranicy jest coraz więcej. To efekt kilkuletniej współpracy Obszaru Uzdrawiskowego z krakowskim lotniskiem w Balicach. Dzięki porozumieniu turyści planujący pobyt w Krakowie otrzymują unikatowy pakiet „Weekend in Kraków + week in medical spa”, który jest intensywnie promowany w biurach podróży i na licznych targach (furore zrobił na Expo 2020 w Dubaju). Faktycznie dotarcie do naszych uzdrawisk i spa nie stanowi większego problemu, gdyż oprócz lotniska w Balicach można też skorzystać z autostrady A4 (ulubiona trasa kuracjuszy ze Wschodu) i wygodnie przejechać przez nowoczesny most w Nowym Korczynie, sfinansowany z funduszy unijnych. Dodatkowo zmodernizowane drogi krajowe nr 78 oraz nr 73 umożliwiają wygodny dojazd z kierunku północnego i zachodnie-

Patrzmy na tętniące życiem miasteczko. Żal wracać do roku 2016. Do stolika podchodzi sympatyczny i elegancki pan w okularach. To prezes Uzdrawiska Busko-Zdrój S.A. Dostajemy upominki w postaci kremów antystresowych (bardzo przydadzą się w pracy). To ich oryginalne, innowacyjne produkty, które opracowali razem z Wydziałem Lekarskim UJK w Kielcach w ramach badań naukowych w Działaniu 1.2. RPOWŚ. Pytam go, czy obszar uzdrawiskowy ma jakieś poważne problemy. Tak, jeden zasadniczy – brak rąk do pracy. Dzięki licznym inwestycjom i bogatej ofercie już teraz do uzdrawisk dojeżdżają pracownicy z Małopolski. Prezes jest bardzo sympatycznym rozmówcą. Dałbym głowę, że już go gdzieś spotkałem. Nieśmiało pytam, czy na podróż powrotną możemy otrzymać pakiet buskiego napoju leczniczego z wieży widokowej. Łatwiej będzie wrócić do roku 2016. Obszar uzdrawiskowy jako OSI to moc możliwości. Klucz do sukcesu? Spojrzenie strategiczne□

Bezrobotni otrzymają pieniądze na założenie własnej firmy

Pierwsze umowy z beneficjentami podpisane Dorota Fecek

Ponad 800 dotacji na rozpoczęcie własnej działalności trafi do mieszkańców województwa świętokrzyskiego w ramach pierwszego konkursu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020 (Działanie 10.4.1). Na własny biznes bezrobotni otrzymają kwotę w wysokości 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia. Dotacji udzielać będzie piętnaście instytucji, które w drodze konkursowej zostały wybrane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach.

Bezwrotne dotacje będą mogli otrzymać mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, którzy ukończyli 30 lat. To jeden z warunków, które trzeba spełnić, aby móc przystąpić do projektu. Dodatkowo, w każdym z projektów określone zostały specyficzne wymagania dotyczące uczestników. Można je sprawdzić kontaktując się z biurem każdego z projektów. Osoba zakwalifikowana na początku przejdzie szkolenie z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz konstruowania biznes planu. Przystępując do projektu, należy mieć już jasno określony pomysł na swoją firmę, który jest weryfikowany przez ekspertów zatrudnionych w projekcie. Kolejnym etapem jest przygotowanie szczegółowego biznes planu i złożenie go u projektodawcy. O tym, kto otrzyma środki na uruchomienie działalności, zadecyduje komisja. Pod uwagę brane będzie między innymi: jakie nowopowstała firma ma szanse na „przeżycie”, czy zapotrzebowanie na rynku pracy na daną branżę jest wystarczająco wysokie, a także predyspozycje osoby bezrobotnej do prowadzenia biznesu w tej konkretnej branży.

Obok podstawowego wsparcia dotacyjnego, „świeżo upieczeni” przedsiębiorcy będą otrzymywać wsparcie pomostowe w pierwszym, tj. najtrudniejszym, okresie funkcjonowania nowej firmy. W zależności od potrzeb, będzie to comiesięczne: wsparcie finansowe w wysokości najniższego wynagrodzenia na pokrycie, np. opłat na składki

Konferencja nt. dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla mieszkańców województwa

zdrowotne, wsparcie doradczo-szkoleniowe z dziedziny, w której przedsiębiorca napotka na trudności np. z prowadzenia księgowości lub wsparcie pomostowe mieszane.

Na stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy dostępna jest lista dofinansowanych projektów. Wnioski należy składać bezpośrednio do wybranego realizatora. Po podpisaniu wszystkich umów każdy realizator projektu jest zobowiązany uruchomić stacjonarne biuro projektu na terenie województwa świętokrzyskiego.

Osoby zainteresowane udziałem w projekcie zachęcamy do odwiedzenia serwisu internetowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020, prowadzonego przez WUP, w którym znajdują się niezbędne informacje nt. wszystkich działań programowych i aktualnych form pomocy kierowanej do mieszkańców województwa świętokrzyskiego po 30. roku życia. Serwis dostępny jest pod adresem <http://rpow.wup.kielce.pl>. Informacje na temat możliwości skorzystania ze wsparcia udzielają także konsultanci **Głównego Punktu Informacyjnego o Funduszach Europejskich**, znajdującego się przy ulicy **św. Leonarda 1, w Kielcach**.

Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach Arkadiusz Piecyk: *Od podpisania ostatnich umów na dofinansowanie projektów dotacyjnych minęło niemal 3 lata. Teraz na pełnych obrotach ruszamy z nową perspektywą 2014–2020. Zaczęliśmy od projektów wspierających samozatrudnienie. Bardzo ważne jest, żeby 35 mln złotych, które przeznaczone jest na ten pierwszy konkurs, wykorzystane były w maksymalnie efektywny sposób. Powstające bowiem nowe przedsiębiorstwa – zarówno te mikro, jak i małe – to motor napędowy gospodarki. Niejednokrotnie małe firmy z czasem rozwijają się, tworząc nowe miejsca pracy. Dlatego musimy wspierać tych, którzy mają pomysły na dobry biznes, ale z różnych przyczyn znajdują się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Pamiętajmy, że na lata 2014-2020 otrzymaliśmy do wykorzystania 147 mln euro na Oś 10 RPO, i będzie to prawdopodobnie ostatnia tak duża transza. Tylko w tym roku planujemy ogłosić jeszcze 7 konkursów. Będzie zatem dużo pracy, ale pokładamy duże nadzieje, że zaowocuje to stworzeniem jeszcze lepszej sytuacji na naszym regionalnym rynku pracy.*

NOWA SZANSA DLA MALUCHÓW

Dorota Hlebicka-Józefowicz

Ponad 11 mln euro – tyle w najbliższych pięciu latach przeznaczy Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na wsparcie opieki na dzieci, które nie ukończyły 3 lat, w tym na tworzenie nowych żłobków, klubów dziecięcych, zatrudnianie nian lub opiekunów dziennych. Pieniądze pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego WŚ na lata 2014–2020. Najbliższy nabór wniosków, w którym do rozdysponowania będzie kwota 11 mln zł, zostanie ogłoszony już w I kwartale 2016 r. przez Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 8.1.1 RPOWŚ.

Podjęcie działań na rzecz godzenia pracy zawodowej z opieką nad dziećmi jest spełnieniem zobowiązania Polski do realizacji celów Strategii Lizbońskiej, w tym wzrostu aktywności zawodowej społeczeństwa. Unia Europejska proponuje objęcie 33 proc. dzieci w wieku do trzech lat opieką instytucjonalną.

W województwie świętokrzyskim niespełna 4 proc. dzieci, które nie skończyły trzeciego roku życia, uczęszcza do żłobka lub klubu dziecięcego, co plasuje nas na trzecim miejscu od końca wśród wszystkich województw w Polsce. Biorąc pod uwagę liczbę tych placówek, w naszym regionie w 2014 roku było ich najmniej w skali kraju, zaledwie 35. Co prawda do stycznia 2016 r. ich liczba powiększyła się do 45, ale nadal jest niewystarczająca.

Projekty zrealizowane w ramach Poddziałania 8.1.1 RPOWŚ na lata 2014–2020 mają znacząco zmienić tę sytuację. Z pieniędzy unijnych wnioskodawcy będą mogli sfinansować

nieomal wszystkie koszty związane z założeniem nowego żłobka, np. dostosować kuchnie, szatnie i łazienki do potrzeb małych dzieci, zakupić i zamontować bezpieczne urządzenia na placu zabaw, wyposażyć sale w odpowiednie meble i zabawki oraz pokryć wynagrodzenie osób zajmujących się dziećmi, a także koszty żywienia dzieci.

Poddziałanie 8.1.1 RPOWŚ to również szansa na rozwój już istniejących publicznych i niepublicznych żłobków. Mogą one zwiększyć liczbę miejsc w swoich placówkach lub dostosować je do potrzeb dzieci niepełnosprawnych.

Projekty realizowane w ramach Poddziałania 8.1.1 RPOWŚ 2014–2020 to realne

wsparcie dla rodziców, którzy nie pracują, ponieważ nie mają z kim zostawić najmłodszych dzieci, w tym tych, którzy przerwali karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka. Teraz będą mogli bezpłatnie skorzystać z pomocy żłobka, klubu dziecięcego, opieki niani czy opiekunki dziennej.

„Instytucja” dziennego opiekuna ma na celu umożliwienie zorganizowania przez gminy fachowej opieki nad małymi dziećmi np. na terenach wiejskich, gdzie mieszka niewielka liczba dzieci, lub w dzielnicach dużych miast, pozbawionych rozbudowanej infrastruktury. Sfinansowanie kosztów szkolenia opiekuna dziennego może być dodatkowym elementem projektu złożonego w ramach Poddziałania 8.1.1 RPOWŚ na lata 2014–2020.

Warto podkreślić, że zorganizowanie opieki sprawowanej przez dziennego opiekuna nie wymaga tak dużych nakładów finansowych, jak np. w przypadku utworzenia żłobka czy klubu dziecięcego. Opieka jest sprawowana w warunkach domowych, a jej czas efektywniej dopasowany do czasu pracy rodziców.

Wsparcie opieki nad małymi dziećmi jest nowością w RPOWŚ i stanowi uzupełnienie rządowego programu „Maluch”, realizowanego od 2012 r. przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej □

Podsumowanie pierwszej rundy aplikacyjnej w ramach EFRR w perspektywie 2014–2020

Aleksandra Makowska

W ramach RPOWŚ 2014–2020 Instytucja Ogłaszająca Konkurs (IOK) na dofinansowanie projektów z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jest Zarząd Województwa. Wnioski o dofinansowanie projektu muszą być składane w określonych terminach, ustalanych odrębnie dla każdego konkursu w harmonogramie naborów. Harmonogram na rok następny publikowany jest z wyprzedzeniem (do 30 listopada roku poprzedzającego) na stronie internetowej www.rpo-swietokrzyskie.pl i portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Pierwsze konkursy dla EFRR zostały ogłoszone 25 i 26 listopada ubiegłego roku. Przeprowadzeniem konkursu oraz weryfikacją formalną i merytoryczną złożonych wniosków zajmuje się Departament Wdrażania EFRR.

Nabory były prowadzone w ramach trzech działań:

- 2.2 Tworzenie terenów inwestycyjnych,
- 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego,
- 4.5 Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo.

Dotychczas w ramach EFRR zostało ogłoszonych siedem dwuetapowych naborów o charakterze konkursów zamkniętych

(z terminem przyjmowania wniosków w drugiej połowie stycznia 2016). Przeznaczona na nie blisko 29 mln euro, co stanowi nieco powyżej 3% ogólnej alokacji EFRR dostępnej dla naszego regionu w ramach RPOWŚ obecnej perspektywy. Relacje te kształtują się odmiennie w układzie poszczególnych działań. Cała alokacja z okresu 2014–2020 przeznaczona na działanie 4.5 została uruchomiona w pierwszej rundzie aplikacyjnej. W przypadku działania 4.4 jest to ponad 51%, a działania 2.2 – blisko 49% środków unijnych dostępnych do roku 2020.

W działaniach 4. osi priorytetowej wyodrębniono po dwa specjalne nabory dedykowane Obszarom Strategicznej Interwencji, tj. Obszarowi Gór Świętokrzyskich oraz Obszarowi Uzdrowiskowemu.

Do Obszaru Gór Świętokrzyskich zaliczono gminy: Bodzentyn, Nowa Słupia, Pawłów, Bieliny, Łągów, natomiast do Obszaru Uzdrowiskowego gminy: Busko-Zdrój i Solec Zdrój.

W formie elektronicznej w Lokalnym Systemie Informatycznym oraz w wersji papierowej, (wymaganych w regulaminie konkursu), w wyznaczonych terminach wpłynęło 110 wniosków aplikacyjnych na ogólną wartość blisko 610 mln zł i kwotę dofinansowania 434 mln zł. Oczeki-

wana kwota dofinansowania ogółem ponad trzykrotnie przekracza dostępną alokację.

Poziom wnioskowanego dofinansowania w stosunku do dostępnej alokacji nie jest jednakowy we wszystkich konkursach.

Pierwszym etapem oceny wniosków jest przeprowadzenie weryfikacji wymogów formalnych, dokonywanej przez Oddziały Wdrażania Projektów w Departamencie Wdrażania EFRR. W przypadku niespełnienia trzech podstawowych wymogów formalnych, które decydują o możliwości przekazania wniosku do oceny formalnej, istnieje możliwość jednorazowej poprawy wniosku w wyznaczonym terminie.

Wszystkie złożone projekty w działaniach 2.2, 4.4 i 4.5 spełniły wymogi i zostały przekazane do oceny formalnej. Na etapie oceny formalnej wniosek musi spełniać 21 kryteriów. Tylko w przypadku 5 z nich wniosek można uzupełnić (jednorazowo) w trakcie oceny. KOP informuje pisemnie wnioskodawcę co i do kiedy może zostać poprawione. Niespełnienie nawet jednego z 16 pozostałych warunków powoduje odrzucenie wniosku.

Zakończenie oceny formalnej nastąpi w ciągu 60 dni od daty zakończenia naboru.

Szczegółowe statystyki naboru prezentuje tabela:

Działanie	Obszar	Data zakończenia naboru	złożone wnioski			alokacja na konkursy	% do alokacji	
			liczba	wartość ogółem	dofinansowanie			
4.5	Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo	OSI-OU*	18.01	1	7 024	4 270	4 269	100
4.5	Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo	OSI-GŚw.**	18.01	1	4 894	3 813	4 269	89
4.5	Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo	pozostały obszar województwa	19.01	13	69 615	55 182	20 588	268
4.4	Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego	OSI-OU*	20.01	4	28 145	18 737	11 647	161
4.4	Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego	OSI-GŚw.**	20.01	1	9 582	7 666	11 647	66
4.4	Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego	pozostały obszar województwa	21.01	80	416 287	309 474	63 529	487
2.2	Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych	całe województwo	29.01	10	73 479	34 471	16 044	215
Razem			X	110	609 027	433 612	131 993	329

*OSI-OU – OSI Obszar Uzdrowiskowy, **OSI-GŚw. – OSI Obszar Gór Świętokrzyskich

„Miękkie” projekty, twarde zasady

Kamil Wojtczak

Po rozstrzygnięciu pierwszych, w pewnym sensie pilotażowych konkursów na projekty „miękkie”, finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPOWŚ 2014–2020, czas na pierwsze podsumowanie. Cieszy duże zainteresowanie sięganiem po środki z EFS. Jednak jak zawsze w przypadku konkursów pojawia się pytanie o skuteczność autorów w tworzeniu wysokiej jakości projektów.

Popularne powiedzenie mówi, że najtrudniej jest zacząć – w tym wypadku nie sposób się z tym nie zgodzić. W opinii pracowników Oddziału Oceny Projektów, funkcjonującego w ramach Departamentu Wdrażania EFS Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, te pierwsze, ubiegłoroczne konkursy, dotyczące wsparcia szkół zawodowych, żłobków i przedszkoli, stanowiły wyzwanie zarówno dla oceniających, jak i dla autorów projektów. Szczególnie ci ostatni, przyzwyczajani przez kilka lat do rozwiązań znanych z perspektywy finansowej 2007–2013 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, musieli się zmierzyć z kilkoma istotnymi zmianami, które wiązały się z rozpoczęciem wdrażania RPOWŚ 2014–2020.

W miejsce dobrze znanego Generatora Wniosków Aplikacyjnych, utworzonego na potrzeby minionej perspektywy, pojawiło się zupełnie nowe narzędzie. Nazwa identyczna, ale forma zupełnie inna. W nowej postaci Generator Wniosków Aplikacyjnych stanowi nie tylko element świętokrzyskiego Lokalnego Systemu Informatycznego, ale dodatkowo część wielkiej, ogólnopolskiej struktury informatycznej ministerialnego systemu SL 2014. Wszystko po to, by w obecnej perspektywie finansowej przenieść proces oceny, obsługi i kontroli projektów, na ile tylko się da, w domenę cyfrową. W praktyce wersja papierowa wniosku pojawia się obecnie tylko na etapie oceny projektu, a jego realizacja oparta jest na dokumentacji elektronicznej. Nowy, umożliwiający te udoskonalenia Generator musi pomieścić więcej informacji. W porównaniu do poprzednika jest bardziej rozbudowany, zawiera różnorodne pola wyboru, opcje, wskaźniki, rozwijalne menu, checkboxy, itd.

W porównaniu z Kapitałem Ludzkim zmieniły się też zasady finansowania projektów, doprecyzowaniu i modyfikacjom uległy kryteria ich wyboru, pojawiły się nowe typy przedsięwzięć, większy nacisk położono też na kwestie równości szans i przejrzystości

partnerstw projektowych. Te zmienione regulacje, połączone z „przejściem” na nowy Generator, początkowo stanowiły duże wyzwanie dla wnioskodawców, ale już kolejne ogłaszane konkursy pokazują, że nowe wymagania i nowa forma projektów przestają sprawiać autorom kłopot oraz że można oczekiwać dobrych, dopasowanych do regionalnych potrzeb projektów.

Zdaniem specjalistów z Oddziału Oceny Projektów Departamentu Wdrażania EFS, kluczem do jakości projektu są właśnie te dwa słowa – „regionalne potrzeby”. Projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego powinien przede wszystkim stanowić adekwatną odpowiedź na prawidłowo zdefiniowaną potrzebę czy też problem konkretnej, określonej grupy osób. Generator Wniosków Aplikacyjnych, regulamin konkursu i towarzyszące mu różnego rodzaju wytyczne to ramy, w które należy ów pomysł „opakować”. Są ważne, ale nie najważniejsze. Z projektami konkursowymi jest trochę jak z akcjami na giełdzie. Każda firma, która chce, by jej walory były obecne na parkiecie, musi spełnić określone wymagania narzucone prawem. Tyle, że nie każde akcje warto kupować. Nieco upraszczając, można powiedzieć, że konkursy działają podobnie jak giełda – autorzy projektów oferują rozwiązania konkretnych problemów, a eksperci „wyceniają”, przyznając punkty za ich realną wartość. Projekty są „miękkie”, ale – jak na giełdzie – zasady ich realizacji twarde □

INFORMACJA O PROJEKCIE:
Projekt „PWP-EKOtechnik – kształcenie z energią” został przeprowadzony dzięki wsparciu z funduszy unijnych

**NAUKA TO POTĘGI KLUCZ!
KSZTAŁCENIE WYSOKO
WYSPECJALIZOWANYCH
FACHOWCÓW JEST MOŻLIWE
DZIĘKI WSPARCIU ZE
ŚRODKÓW UNIJNYCH.**

ZAPRASZAMY SZKOŁY I PLACÓWKI
EDUKACYJNE DO KORZYSTANIA
Z DOTACJI PRYZNANYCH W
RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU
OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO NA LATA 2014-2020

WWW.RPO-SWIETOKRZYSKIE.PL

ŚWIĘTOKRZYSKIE SERCE BIJE W BRUKSELI

Liliana Krężolek

Od kilku lat Biuro Regionalne Województwa Świętokrzyskiego w Brukseli działa w wielu ważnych obszarach, aktywnie współpracując z licznymi instytucjami europejskimi, partnerami zagranicznymi i placówkami dyplomatycznymi. Siedziba naszego biura znajduje się w centrum dzielnicy europejskiej, w pobliżu Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Komisji Europejskiej. Wypracowane na przestrzeni lat kontakty oraz bliskość najważniejszych instytucji UE ułatwia dostęp do informacji oraz promocję regionu „u źródła” – w samym sercu Unii Europejskiej.

Pamiętajmy, że Bruksela to wielkie centrum międzynarodowego lobbingu. Szacuje się, że funkcjonuje tam ponad 15 000 lobbyistów i 2500 organizacji lobbystycznych, z tego ponad 300 to przedstawicielstwa regionów i miast. Aby móc skutecznie ubiegać się o środki finansowe dla regionu, nie wystarczy już kontakt na odległość, ale potrzebna jest pełna aktywność na miejscu, w Brukseli, w zakresie zabiegania o interesy województwa, w szczególności w zakresie funduszy europejskich, rozwiązań wspierających rozwój regionalny czy też promocji gospodarczej świętokrzyskich firm.

CZYM SIĘ ZAJMUJEMY?

Głównym celem wspólnego przedstawicielstwa, czyli Domu Polski Wschodniej w Brukseli, zrzeszającego regiony Polski Wschodniej: świętokrzyskie, lubelskie, podkarpackie, podlaskie, i warmińsko-mazurskie, jest wspólna i konsekwentna promocja województw, tzw. „Ściany Wschodniej”.

Po pierwsze, Biuro Regionalne Województwa Świętokrzyskiego w Brukseli odgrywa kluczową rolę w kontaktach z instytucjami Unii Europejskiej oraz Stałym Przedstawicielstwem RP przy UE w ramach programowania i rozliczania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020. Kluczową rolę odgrywają tutaj regularne kontakty z Komisją Europejską, w szczególności z Dyrekcją Ge-

neralną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej DG REGIO oraz Dyrekcją Generalną ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego DG EMPLOYMENT.

Po drugie, ważną ideą przyświecającą funkcjonowaniu Biura jest promocja potencjału gospodarczego, inwestycyjnego i kulturowego regionu na arenie międzynarodowej. Podejmowane są m.in. liczne działania promujące inteligentne specjalizacje, wyszczególnione w Strategii Badań i Innowacyjności Województwa Świętokrzyskiego (RIS 3).

Rocznie organizujemy ponad 40 wydarzeń o charakterze progospodarczym i proinwestycyjnym w różnych częściach Europy. Przykładowo, w minionym roku przygotowaliśmy liczne wizyty studyjne m.in. z branży metalowo-odlewniczej oraz sektora turystyki zdrowotnej, pomogliśmy uczestniczyć świętokrzyskim firmom w targach wystawienniczych w ramach energii odnawialnej ENERGY SHOW 2015 r. w Dublinie, targach przetwórstwa rolno-spożywczego TAVOLA w Kortrijk oraz targach spożywczych FOOD

& HOSPITALITY w Irlandii. Interesującym doświadczeniem był także aktywny udział regionu świętokrzyskiego w Wystawie Światowej EXPO 2015 w Mediolanie, gdzie promowaliśmy gospodarczy potencjał naszego województwa poprzez: owoce i warzywa grup producenckich z Sandomierza i Sielca, świeżo tłoczone soki, produkty zielarskie NaturVit, ofertę mleczarską OSM Włoszczowa, wyroby mięsne Kamiński, a także krzemień pasiasty, porcelanę ćmielowską oraz żywność liofilizowaną Lyovit. Świętokrzyską ekspozycję w Polskim Pawilonie odwiedzało dziennie ponad 20 tys. osób i rozdaliśmy ponad 4 tony jabłek i około pół tony marchwi.

Dodatkowo, zorganizowaliśmy wiele spotkań B2B na temat możliwości inwestycyjnych i handlowych regionu, m.in. zainicjowaliśmy rozmowy Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Starachowicach z przedsiębiorstwami z Luxemburga. Włączamy się także w cykliczne wydarzenia organizowane przez Komisję Europejską, m.in. Tydzień Miast i Regionów OPEN DAYS, gdzie współtworzymy warsztaty eksperckie w Brukseli

Targi przetwórstwa rolno-spożywczego – TAVOLA, Kortrijk (Belgia)

li. Jako region partnerski w ramach Open Days rokrocznie organizujemy debaty, tzw. LOCAL EVENTS. Ostatnia z nich odbyła się w listopadzie 2015 r. i dotyczyła promocji gospodarczej sektora turystyki uzdrowisko-medycznej w Kazimierzy Wielkiej. Jej ciekawym wątkiem była dyskusja dotycząca kierunków i możliwości wykorzystania odwiertu wód termalnych w Cudzynowicach oraz potencjalna współpraca województwa świętokrzyskiego z Lotniskiem im. Jana Pawła II w Balicach w zakresie promocji obszaru uzdrowiskowego.

Na rok 2016 zaplanowaliśmy kolejne zagraniczne wydarzenia, do udziału w których szczególnie zapraszamy świętokrzyskie firmy oraz jednostki otoczenia biznesu.

Zmiana ustroju, stowarzyszenie się Polski z Unią Europejską i młody polski kapitalizm zaowocowały ogromną liczbą inwestycji budowlanych, a w konsekwencji rozwojem architektury w Polsce wielkomiejskiej i lokalnej. Finansowe możliwości sprawiły, że kto żyw zabrał się do ulepszania i upiększania otoczenia według własnych wzorów i wyobrażeń, a niekiedy z udziałem bardziej lub mniej utalentowanych architektów. Skutkiem tego, lata minione uznać można za czas narodowego sprawdzianu w organizowaniu przestrzeni prywatnej i publicznej, sprawdzianu z poczucia estetyki i gustów naszych polskich.

Po napisaniu tego zdania zastanawiam się, czy nie przesadziłem z użyciem słowa *gust*, które to definiuje się zwykle jako poczucie piękna i dobrego smaku. Jeśli przesadziłem, będę musiał podjąć próbę zdefiniowania go na nowo. Nawet wbrew starej zasadzie, co to utkwiała w naszych umysłach i przypomina ciągle, że o gustach się nie dyskutuje. De gustibus non est disputandum. Nie wiem, kto jest autorem tej maksymy, ale zapewne sformułował ją z przekory bądź dla żartu. Drażni mnie, kiedy zupełny ignorant po wykonaniu jakiejś własnej aranżacji źle przyjętej przez otoczenie wygłasza tę formułę o bezdyskusyjnym charakterze naszych indywidualnych

Odbyły się już Międzynarodowe Targi MNE Kortrijk Xpo w Belgii (3–4 lutego 2016 r.), gdzie przy wsparciu naszego Biura w Brukseli kieleckie firmy promowały swoje usługi i wysokiej jakości produkty w sektorze metalowo-maszynowym.

Dobrym potwierdzeniem skuteczności podejmowanych przez nas przedsięwzięć jest powstanie jesienią 2014 r. Domu Polski Południowej w Brukseli, gdzie analogicznie siły połączyły województwa: małopolskie, opolskie i śląskie.

Obecnie wszyscy jesteśmy świadkami ogromnej dynamiki wydarzeń, licznych kryzysów i zmian zachodzących w Unii Europejskiej. Dlatego konieczne jest, aby region

świętokrzyski aktywnie śledził propozycje rozwiązań w kwestiach tak istotnych, jak chociażby migracja czy też zasady alokacji funduszy europejskich na lata 2021–2028. Ktoś powie, że to odległa perspektywa, a tymczasem robocze spotkania i rozmowy lobbingowe w tym zakresie już rozpoczęły się w Brukseli (m.in. wyraźna aktywność w tym temacie regionów skandynawskich).

P.s. Niestety w ostatnich dniach okrutne zamachy w Brukseli uzmysłowiły jak kruchy jest spokój i bezpieczeństwo w Unii Europejskiej. Tym bardziej powinniśmy wspólnie dbać o ten unikatowy projekt pod hasłem „Zjednoczona Europa”.

Zespół Redakcyjny

czy zbiorowych osiągnięć „estetycznych”. Środowiska małomiasteczkowe i wiejskie starały się urządzać otoczenie jak mogły. Nowe projekty i nowe wykonania. Rynki, elewacje, siedziby władz miejscowych, budynki parafialne, płoty, bramy i furtki. Architektura duża i mała tworząca jedną – że tak powiem – estetyczną całość. Ma ona kilku czy też kilkoro bohaterów. Jednym z nich jest bryła niby-dworku polskiego, wpisane w czworobok gumna ogrodzonego betonowym płotem. Z tradycyjnym dworkiem łączy go zarys kształtu dachu i ganeczek przed wejściem, wsparty na kolumnkach. Powielane w setkach egzemplarzy dzieło projektantów uznają za „największe” w Polsce osiągnięcie

architektoniczne końca XX i początków XXI wieku. Zaraz za nim, czyli na miejscu drugim stawiam wynalazek pomysłowy i trwały: betonowy płot. Z jego różnymi wzorami – od prostych zwyczajnych form, przypominających dechy lub kołki w płocie, po bardziej zaawansowane „estetycznie”, inspirowane barokiem lub secesją betonowe łamańce i zawijasy, imitujące motywy roślinne w formie liści akantu. Jednym słowem koszmar. Jednak prawdziwym masowym zwycięzcą z okresu inwestycji unijnych w miejscach publicznych jest kostka brukowa, zwana też kostką Bauma. Gratulacje z powodu kostki składać trzeba jej producentom, a nie właścicielom posesji, burmistrzom i wójtom oraz wynajętym przez nich architektom. To producenci są prawdziwymi wygranymi tego proceduru przerabiania starych urokliwych uliczek, rynków i rynekczków w hektary wyłożone podkolorowanym sprasowanym betonem. A na betonie ustawione są ławeczki, także z elementów betonowych, ale z dodatkami drewnianych, na których można latem przysiąść i podziwiać betonowe wzory. Ot, pięknie jest i przyjemnie. Jest powód do zadowolenia ze wspólnego dzieła architektów i budowlanców.

Kiedy widzę kolejny płot betonowy, myślę sobie: szkoda, że realizacja „architektoniczna” poprzedza myśl i dyskusję o zamiarze. Bo o gustach się dyskutuje. Gust nie jest tak powszechny jak betonowy płot i kostka brukowa. I nie wszyscy wiedzą, że go nie mają□

Fachowiec, czyli „będzie Pan zadowolony”

Grzegorz Orawiec

Jesień 2005 roku. Piątkowy wieczór. W pociągu relacji Warszawa-Kielce tłok. Na korytarzu lekko podchmielony gość po czterdziestce. Głośno

tłumaczy przypadkowym słuchaczom: „Jestem złota rączka. Najlepszy hydraulik w Kielcach. Tylko dobrej roboty brak i muszę się męczyć w tej „stołcy”. Ale ...! (niecenzuralne słowo). W końcu jesteśmy w Unii. Wyjeżdżam do Londynu. Tam mnie docenią!”. Jego swoista otwartość na świat i profesjonalizm na długo zapadły mi w pamięć.

Dożyliśmy roku 2016. Teraz szkolnictwo zawodowe jest w modzie. Wszyscy podkre-

ślają konieczność praktycznej nauki zawodu. Coraz więcej szkół zawodowych ściśle współpracuje z przedsiębiorcami. Wracamy do sprawdzonych korzeni, np. klas patronackich. Świetnym refleksem wykazał się koncern samochodowy MAN, który razem ze Starostwem Powiatowym w Starachowicach utworzył w miejscowym Zespole Szkół Zawodowych nową klasę ściśle pod potrzeby swojego zakładu. Wspólnie zmodyfikowano program nauczania. Dopuszono warsztaty zawodowe i przeszkolono kadrę nauczycielską. Zajęcia praktyczne prowadzone są bezpośrednio w zakładzie MAN-a. W takich nowoczesnych warunkach 16 uczniów kształci się w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych. Absolwenci będą mogli również zdawać egzamin zawodowy Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlo-

wej. Koncern MAN strategicznie inwestuje w nowe kadry. Po prostu Europa.

A to tylko pierwsza jaskółka. Pamiętajmy, że w naszym RPOWŚ 2014–2020 mamy około 200 milionów złotych na kształcenie zawodowe i ustawiczne. Tylko od nas zależy, czy mądrze je wydamy. Staże, kształcenie praktyczne w firmach, stypendia dla najzdolniejszych uczniów – dostępnych narzędzi jest cała masa. Mamy w regionie siedem branż przyszłości, tzw. „smartów”. Pytanie jak praktycznie uczyć tych zawodów, zgodnie z najnowszymi trendami i oczekiwaniami pracodawców? Przykładowo sektor uzdrowiskowy. Dobry kucharz jest w sanatorium na wagę złota. Ale wykształcić takiego można tylko poprzez program nauczania, przygotowany ramię w ramię z właścicielem uzdrowiska.

Jednocześnie w RPO mamy fundusze na modernizację szkół zawodowych oraz doposażenie i rozbudowę ich warsztatów. Przed nami największe wyzwanie – planowanie strategiczne. Jak optymalnie połączyć fundusze edukacyjne i środki inwestycyjne. Jak zachęcić przedsiębiorców do długofalowej współpracy? I najważniejsze – jak zdobywać nowych uczniów, bo w dobie niżu demograficznego o młodego człowieka walczą i technika i uczelnia.

Niedawno odwiedziłem rodzinne sandomierskie strony. W piątkowy wieczór podjechałem pod wiejski sklepik. Na zewnątrz wypasiony opel na angielskich numerach. W środku patrzę i ledwo poznaję. Emil! Mój kolega z podstawówki. Dobrze go zapamiętałem, bo przede mną był w szóstej klasie, ze mną też, no i na kolejny rok również w niej został. Kupuje alkohole w wyższej półce. Pytam co słycać. Wszystko dobrze. Przyleciał na weekend z Londynu. Robi tam karierę, jest świetnym hydraulikiem. Odruchowo przypomniałem sobie fachowca z pociągu. Ciekawe jak jego kariera? A co u mnie? Jestem urzędnikiem □

**MASZ POMYSŁ?
POTRZEBUJESZ ŚRODKÓW
NA JEGO REALIZACJĘ?**

www.rpo-swietokrzyskie.pl

ZŁÓŻ WNIOSEK O DOFINANSOWANIE W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2014-2020 ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Ekoenergia – nowy trend w edukacji

Anna Pałys

Turbiny wodne i wiatrowe, instalacje solarne, amorficzne i polikrystaliczne panele fotowoltaiczne, inwertery solarne, pompa ciepła, centrala wentylacyjna, zestaw magazynowania energii – to nie, jak mogłoby się wydawać, aparatura wytwarzająca ekoenergię elektryczną dla dużego miasta, a wyposażenie Laboratorium Odnawialnych Źródeł Energii w Technikum nr 2 w Starachowicach. Laboratorium OZE powstało w ramach projektu „EKOTECHNIK – kształcenie z energią” ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

przygotowywani są do montażu, obsługi, serwisu oraz projektowania i konstruowania systemów energetycznych wykorzystujących odnawialne źródła energii. Zmiany w profilu kształcenia starachowickiej szkoły wiążą się z trendami obserwowanymi na rynku pracy. Jak informuje Andrzej Kassenberg, prezes Instytutu na Rzecz Ekorozwoju, rozwój sektorów związanych z energetyką odnawialną i energooszczędnością w Polsce spowoduje powstanie kilkuset tysięcy miejsc pracy w perspektywie do 2035 roku.

Projekt „EKOTECHNIK – kształcenie z energią”

Laboratorium Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) to jeden z elementów kompleksowego projektu, zakładającego utworzenie nowego kierunku kształcenia „Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej”. Projekt „EKOTECHNIK – kształcenie z energią” zakładał adaptację niemieckich rozwiązań służących przygotowaniu wysokiej klasy specjalistów z zakresu „zielonej energii”. Dzięki wprowadzeniu nowego kierunku, starachowiccy technicy

Wprowadzeniu nowego kierunku nauczania w szkole towarzyszyła modyfikacja systemu nauczania. W ramach zajęć projektowych dużo większy nacisk położono na praktyczną naukę zawodu. Stąd m.in. powstanie nowoczesnego laboratorium, w którym przyszli specjaliści od „zielonej energii” równolegle zdobywali wiedzę i doświadczenie. Założenie jest bowiem takie, że im więcej problemów z montażem, obsługą i programowaniem sprzętu uczeń bę-

dzie musiał samodzielnie rozwiązać w szkolnej pracowni, tym mniej będzie miał ich potem, w codziennej praktyce zawodowej.

Oprócz zajęć laboratoryjnych uczniowie uczestniczyli w kilku modułach specjalistycznych zajęć warsztatowych, takich jak „Znaczenie odnawialnych źródeł energii” czy „Budownictwo energooszczędne z wykorzystaniem nowoczesnych technologii”. Uczniowie nowego kierunku mieli też zapewniony kurs języka niemieckiego, a nagrodą za najlepsze oceny był wyjazd na zagraniczne praktyki w przedsiębiorstwach związanych z odnawialnymi źródłami energii. Tam mieli okazję uczestniczyć w procesach mających związek z pozyskiwaniem „zielonej” energii nabywając wiedzę i mogąc ją na bieżąco wykorzystać w praktyce.

Technikum zmodyfikowało też programy kształcenia na czterech innych kierunkach, rozszerzając je o zagadnienia związane z odnawialnymi źródłami energii. Nowoczesne laboratorium OZE służy dziś nie tylko uczniom nowego kierunku ale również pozostałym kierunków, czyli: mechatronika, elektryka, budownictwo i ochrona środowiska.

Projekt okazał się na tyle innowacyjnym przedsięwzięciem, że został uznany za najlepszy w konkursie „Regaty Rozwoju: Liderzy Innowacji i Współpracy ponadnarodowej PO KL”, ogłaszany przez Krajową Instytucję Wspomagającą, działającą przy Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju.

Projekt „EKOTECHNIK – kształcenie z energią” zrealizowano w ramach Działania 9.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego”, w polsko-niemieckim partnerstwie. Stronę polską reprezentowała Akademia Przedsiębiorczości sp. z o.o. w Starachowicach, która w celu realizacji projektu nawiązała współpracę z Entwicklungsgesellschaft Energiepark Lausitz GmbH w Niemczech, specjalizującą się w kształceniu specjalistów ds. energetyki odnawialnej oraz organizacji staży i praktyk w ramach dualnego systemu kształcenia. Dofinansowanie przyznane przez Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego opiewało na prawie 900 tys. zł

Podsumowanie wdrażania EFRR w ramach RPOWŚ 2007–2013

Anna Krasowska

Wartość alokacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dostępnego dla województwa świętokrzyskiego na lata 2007–2013 wyniosła blisko 770 mln Euro i była wyższa od pierwotnie zatwierdzonej przez Komisję Europejską w grudniu 2007 roku – o 43,7 mln Euro (z tytułu uruchomienia przez Ministerstwo Krajowej Rezerwy Wykonania, środków w ramach dostosowania technicznego oraz dodatkowych funduszy na usuwanie skutków powodzi). W przeliczeniu na złotówki, nowa alokacja stanowi kwotę 3,167 mld zł. Na koniec roku 2015 wartość dotychczas zakontraktowanych projektów wyniosła 3,154 mld zł, co stanowi 99,6% kwoty alokacji. Różnica 0,4% (12,5 mln zł) wynika z różnic kursowych i korekt dokonywanych na projektach.

W celu pełnego wykorzystania alokacji Instytucja Zarządzająca może w terminie do połowy 2016 roku rozliczać wydatki poniesione do 31 grudnia 2015 i w miarę potrzeby zwiększyć dofinansowanie do projektów kluczowych lub w przypadku projektów konkursowych o niższym dofinansowaniu – podnieść je do progu przyjętego w regulaminie konkursu.

Od początku uruchomienia Programu do końca roku 2015 w ramach osi priorytetowych I–VI Departament Wdrażania EFRR przeprowadził 46 konkursów, na które wpłynęło 2856 wniosków aplikacyjnych, z których 2027 zostało pozytywnie ocenionych pod względem formalnym i przeszło do etapu oceny merytorycznej. Łączna wartość wniosków, które zostały poddane ocenie merytorycznej wynosiła 7,3 mld zł, przy czym wnioskodawcy ubiegali się o dofinansowanie ze środków unijnych na kwotę 3,9 mld zł, znacznie przewyższającą (o 23,5 %) dostępną alokację.

Pozytywną ocenę merytoryczną uzyskało 1379 wniosków na łączną kwotę 6,36 mld zł, o wartości dofinansowania UE – 3,5 mld zł, jednak nie wszystkie mogły otrzymać dofinansowanie z uwagi na niewystarczające środki.

Poza projektami wybieranymi w trybie konkursowym zrealizowano 104 projekty pozakonkursowe i systemowe o ogólnej wartości 939 mln zł dofinansowane z EFRR kwotą 735,5 mln zł. Należy podkreślić, że projekty

wybierane w trybie pozakonkursowym były także poddawane ocenie i musiały spełnić wszystkie kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący.

Ostatecznie na koniec grudnia 2015 roku Zarząd Województwa zawarł z Beneficjentami umowy oraz podjął decyzje o dofinansowaniu 1302 projektów, na łączną ogólną kwotę inwestycji 5,87 mld zł, w tym kwotę dofinansowania ze środków EFRR w wysokości 3,17 mld zł (wartości zostały skorygowane o umowy rozwiązane, bo takie przypadki również miały miejsce).

Pod względem wartości ogółem realizowanych inwestycji na pierwszym miejscu należy wymienić Oś Priorytetową – 1. Rozwój przedsiębiorczości, w ramach której zrealizowano blisko 25% wszystkich inwestycji, przy jednocześnie najniższym poziomie dofinansowania ze środków UE – w wysokości 45% wydatków kwalifikowanych, co wynika z ograniczeń związanych z zagadnieniami pomocy publicznej. W ramach tej osi zrealizowano także największą liczbę projektów – 578, tj. 44% wszystkich realizowanych zadań. Świadczy to o dużym wysiłku inwestycyjnym przedsiębiorców oraz instytucji otoczenia biznesu, angażujących znaczące środki prywatne. Drugie miejsce pod względem wartości inwestycji ogółem zajmuje Oś priorytetowa 3. Podniesienie jakości systemu komunikacyjnego regionu, w ramach której realizowane jest 22% nakładów ogółem i w której wykorzystywana jest największa wartość dofinansowania UE – aż 27% procent EFRR. Pod względem zaangażowanych środków UE na trzecim miejscu należy wymienić Oś priorytetową 2. Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu, na którą przeznaczono blisko 520 mln zł, podobnie jak na Oś 1.

Na Działania realizowane w ramach Osi 1 i 2, a więc mające na celu podniesienie poziomu konkurencyjności regionalnej gospodarki, wyasygnowano łącznie ponad 1 mld złotych w ramach EFRR.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. zakończonych zostało 1227 projektów – 94,2 % na ogólną wartość 4,63 mld zł (78,8%), w tym dofinansowanie UE 2,32 mld zł (73,2%).

Departament Wdrażania EFRR do końca 2015 roku rozliczył 9633 wniosków o płatność złożonych przez Beneficjentów, dla których wartość środków UE uznanych do refundacji wyniosła 3,09 mld zł.

Podejmowane działania przyniosły konkretne i znaczące efekty rzeczowe. Utworzono ponad 3900 nowych etatów (głównie we wspartych przedsiębiorstwach). Wybudowano 75 km dróg gminnych oraz przebudowano 575 km dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. W ramach działań związanych z gospodarką wodno-ściekową wybudowano blisko 900 km sieci kanalizacyjnej oraz 780 km sieci wodociągowej, wybudowano 10 i przebudowano 13 oczyszczalni ścieków. Dzięki przeznaczeniu pokazywanych środków na ochronę zdrowia przebudowano 25 instytucji ochrony zdrowia oraz wyposażono 21 placówek w nowoczesną aparaturę i sprzęt. W wyniku inwestycji związanych z rozwojem turystyki przebudowano 35 obiektów dziedzictwa kulturowego, objęto wsparciem 44 zbiory oraz przebudowano 32 km i wybudowano 500 km szlaków turystycznych. Wiele uwagi poświęcono szkołom wyższym i jednostkom badawczym. Wybudowano 35 obiektów infrastruktury szkolnictwa wyższego, objęto wsparciem 29 ośrodków badawczych oraz zakupiono 690 sztuk aparatury naukowo-badawczej, stanowiącej wyposażenie budowanych i modernizowanych laboratoriów. Ogólna powierzchnia zrewitalizowanych obszarów (zarówno w większych ośrodkach miejskich, jak i w centrach gmin wiejskich) przekroczyła 260 ha.

Przytoczone liczby i przykłady wskazują na efektywne wykorzystanie środków unijnych w naszym regionie, służących budowaniu stabilnych warunków do budowy konkurencyjnej gospodarki województwa □

Zespół Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju, Poprawa warunków udzielania świadczeń zdrowotnych w Zespole Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju poprzez modernizację Oddziału Intensywnej Terapii, Bloku Operacyjnego, Izby Przyjęć oraz Oddziału Pediatrycznego, Działanie 5.1 Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia

Tabela. Efekty rzeczowe RPOWŚ 2007–2013

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wg stanu na 31/12/2015
1	Przewidywana całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów	EPC	3 910
2	Długość przebudowanych dróg gminnych	km	168
3	Długość przebudowanych dróg powiatowych	km	240
4	Długość przebudowanych dróg wojewódzkich	km	166
5	Długość wybudowanych dróg gminnych	km	75
6	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	898
7	Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej	km	780
8	Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków	szt.	13
9	Długość wybudowanych szlaków turystycznych	km	500
10	Długość przebudowanych szlaków turystycznych	km	32
11	Liczba doposażonych instytucji ochrony zdrowia	szt.	21
12	Liczba przebudowanych instytucji ochrony zdrowia	szt.	25
13	Liczba zakupionej aparatury naukowo-badawczej	szt.	690
14	Liczba objętych wsparciem ośrodków badawczych	szt.	29
15	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury szkół wyższych/szkół	szt.	35
16	Liczba obiektów/zbiorów dziedzictwa kulturowego objętych wsparciem	szt.	44
17	Liczba przebudowanych obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.	35
18	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	ha	263

F.H. ŻŁOTA RÓŻA & SABAT 1 ZENON DAŃDA, Podniesienie konkurencyjności F.H. ŻŁOTA RÓŻA & SABAT 1 ZENON DAŃDA poprzez powiększenie wprowadzenie nowych usług – Parku Miniatur i Rozrywki, restauracji i wyciągu orczyków bezpodporowych, Działanie 1.1 Bezpośrednie wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

Oś priorytetowa 3. Podniesienie jakości systemu komunikacyjnego regionu Województwo Świętokrzyskie, Zakup kolejowych pojazdów szynowych do przewozów regionalnych dla województwa świętokrzyskiego, Działanie 3.1 Rozwój nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym

Politechnika Świętokrzyska, OPTILAB – zakup wyposażenia laboratorium mikroskopii optycznej szansą na zwiększenie innowacyjności naukowo-badawczej Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach, Działanie 2.1 Rozwój innowacji oraz wspieranie działalności dydaktycznej i badawczej szkół wyższych oraz placówek sektora „badania i rozwój”

Spotkanie z seniorami, Starachowice 18.02.2016 r.

Konferencja nt.: „Możliwości wsparcia szkół i przedszkoli w konkursach ogłaszanych w 2016 r. w ramach RPOWŚ 2014–2020” – Kielce 29.02.2016 r.

VI posiedzenie Komitetu Monitorującego RPOWŚ 2014–2020 – Kielce 11.02.2016 r.

Konferencja nt.: Nowoczesna Szkoła Zawodowa – Nowoczesny Region – 23.02.2016 r.

Konferencja pt.: Rewitalizacja 2014–2020 – Jędrzejów 03.03.2016 r.

Posiedzenie Konwentu Powiatów Województwa Świętokrzyskiego we Włoszczowie, 19.02.2016 r.

Gratulujemy zwycięzcom konkursu redakcji biuletynu „Świętokrzyski Kompas Unijny” nr 2/2015
Ewelina Domoradzka
Katarzyna Ligęza
Katarzyna Cichoń
Magdalena Malecka
Renata Skrzydło
Łukasz Zarzycki